[SÉBASTIEN CHIÈZE] (MADRID)
AAN [CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
11 JANUARI 1679
7100

Antwoord op een brief van Huygens van 8 december 1678 (verloren).
Samenvatting: Chièze stuurt een overzicht van zijn laatste werkzaamheden. Hij heeft een opdracht naar Bologna gegeven inzake de luit.
Bijlage: memorandum over de ontwikkelingen in Spanje in het afgelopen decennium (Chièze).
Door Huygens ontvangen op 31 januari 1679. Chièze schreef opnieuw op 25 januari 1679 (***7100B***).
Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 34: brief (dubbelvel, 15x21cm, acbd|-; autograaf).
Vroegere uitgaven: Worp 6, nr. 7100, p. 408: onvolledig (<Vostre dernière lettre ... de la guitarre>), rest samengevat.
— Rasch 2007, nr. 7100, pp. 1221-1224: volledig, met Nederlandse vertaling.
Namen: Luca Maler; Saint-Clément; De Vert; Jacob van Wevelinckhoven; Willem III.
Plaatsen: Bilbao; Bologna.
Glossarium: guitarre (gitaar); luth (luit).

Transcriptie

[1]À Madrit, le XI de l'an 1679.

Vostre lettre, Monsieur, du 8 Décembre ne m'estoit rendue que le 7 de ce mois, et rien ne pouvoit m'estre plus agréable que l'avis que vous me donnez, d'informer successivement le Conseil de Son Altesse de l'estat de ma négociation, puisque parmy *las fraternas* que je sauray m'attirer, j'auray du moins dans ce triste séjour la consolation des responses, dont j'estois privé.

J'ay dressé à la haste un mémoire succint de ce qui s'est passé depuis près de deux lustres, et, dans la pensée que c'est à vous, Monsieur, à qui j'ay l'honneur de l'adresser, je n'ay sceu m'empescher d'y insérer des termes que m'inspire la joye de vostre correspondance, et cette noble gayeté, qui vous doit faire vivre autant que chascun le doit souhaitter. Vous aurez, s'il vous plaît, la bonté de me les pardonner ou d'en supprimer la lecture envers l'illustre corps dont vous estez le chef et pour lequel j'ay tant de vénération, que j'ay hésité *privatus* |c| *publicè scribere*. Faitez-moy, s'il vous plaît, la grâce de me dire comme j'en dois user à l'avenir, si c'est au corps, au chef, ou, si c'est au Sécrétaire du Conseil, à l'usage d'icy, que mes lettres se doivent adresser et par dessus le tous vos charitables avis, Monsieur, touchant ma conduite.

Vostre dernière lettre est un nouveau coupe-gorge pour les bourreaux guitarricides de Madrid, et leurs fauteurs et j'espère (où il n'y aura plus de Laux Maler au monde) de vous en déterrer un, soit icy, où l'on a souvent des rencontres de choses anciennes, bonnes et inconnues, qu'on vend pour rien dans les encans domestiques, soit à Boloigne, où je donneray Mècredy prochain la commission du vieux luth, en eschange de celle de la guitarre.

Pour ce qui est des gans et pastille[s]: ils sont despuis longtems hors de mon soin et remis au gré |b| des ventz, que j'apprens avoir retardé et delabré le convoy de Bilbao, en sorte qu'il ne partira, à ce qu'on escrit, qu'à la fin de ce mois, ou au commencement de l'autre. J'attens impatiemment vostre avis sur la composition de ces denrées, où, ayant suivy l'exemple du Duc de Flo*** et les préceptes de son ministre, ma conscience ne me reproche aucune espargne trop payé, si la marchandise vous plaît.

J'admire l'aplication de Son Altesse, louant infiniment la confiance qu'elle a aux ministres de son Conseil. J'avois ignoré la mort de Sieur Wevelichoven et, quoyque je n'eus jamais eu occasion de faire aucun mérite ni demérite envers luy, je croirois d'avoir perdu en son trespas, si vous n'aviez la charité de m'en consoler. *Vuestra Señoría me lo supli todo, tu mihi amicus, tu mihi parens*, et moy, dans la dernière vérité, la plus soumise et la plus fidelle de vos créatures. |d|

1. Ontvangstnotitie van Huygens: <Ṛ ultimo Januarii 1679.>

© Rudolf Rasch, transcripties en vertalingen

https://resources.huygens.knaw.nl/briefwisselingconstantijnhuygens/brief/nr/7100

Je prens la liberté de vous escrire par ce courrier en faveur de Monsieur de Saint-Clément, mon bon amy, vous rendant très-humbles grâces, Monsieur, de l'accueil obligeant que vous avez daigné faire à Monsieur de Vert, mon parent, duquel je vous recommande la prétension, que, despuis un an et demy, j'avois mise au piedz de Son Altesse, dont je receus ordre de la suspendre jusques après la paix.

[2]Voicy le tems des réjouissances, ou Carnaval, qui ne se distingue icy que des chiens courans les rues avec des boutes très-coiffées à la queue. C'est en cette saison, Monsieur, que vous me susciterez la conjuration épistolaire de l'an passé. Souvenez-vous en celluy-cy, s'il vous plaît.

Vertaling

Madrid, 11 januari 1679.

Uw [3]brief van 8 december [1678], mijnheer, werd mij pas op de 7de van deze maand overhandigd, en niets kon mij aangenamer zijn dan het advies dat u mij geeft om vervolgens de Raad van Zijne Hoogheid in te lichten over de stand van mijn onderhandelingen, aangezien ik, tussen └de uitbranders┘ die ik mij op de hals zal weten te halen, ten minste tijdens dit trieste verblijf nog de troost van antwoorden zal hebben, waarvan ik verstoken was.

Ik heb inderhaast een beknopt memorandum opgesteld van hetgeen zich de laatste tien jaar heeft afgespeeld, en ik heb, met de gedachte dat u, mijnheer, het bent, aan wie ik het genoegen heb het te richten, mij er niet van kunnen weerhouden er uitdrukkingen in te voegen die weergeven hoe de vreugde over mijn correspondentie met u mij inspireert, en die verheven vrolijkheid, die u moet doen leven, net zoals eenieder dat moet wensen. U zult, alstublieft, de goedheid hebben ze mij te vergeven of ze niet ter lezing te geven aan het illustere college aan het hoofd waarvan u staat, en waarvoor ik zoveel verering koester dat ik heb geaarzeld └om als privépersoon ambtelijk te schrijven.┘ Weest u, alstublieft, zo vriendelijk mij te zeggen hoe ik te werk moet gaan in de toekomst, of het aan het college is, aan de voorzitter, of aan de secretaris van de Raad [van de Prins] is, zoals het gebruik hier is, dat mijn brieven gericht moeten zijn, en [geeft u mij] daarbij al uw welwillende raadgevingen, mijnheer, betreffende mijn optreden.

Uw laatste brief houdt een nieuwe nekslag in voor de Madrileense, gitaardodende beulen en hun begunstigers en ik hoop (omdat er geen mensen als Luca Maler meer op aarde zullen rondlopen) er voor u één op te graven, hetzij hier, waar men dikwijls oude dingen tegenkomt, die goed zijn en onbekend, en die men verkoopt voor een appel en een ei op de inboedelveilingen, of in Bologna, waar ik volgende [4]woensdag de opdracht inzake de oude luit zal geven, in ruil voor die betreffende de gitaar.

Wat betreft de handschoenen en de pastilles: deze behoren reeds lang niet meer tot mijn zorgen, maar zijn nu overgeleverd aan de grillen van de wind, die naar ik hoor het konvooi van Bilbao heeft vertraagd en beschadigd, hetgeen betekent dat het niet zal vertrekken, naar men schrijft, dan voor het einde van deze maand of aan het begin van de volgende. Ik wacht ongeduldig op uw mening over de samenstelling van deze boodschappen waar, naar het voorbeeld van de hertog van Flo*** en de voorschriften van zijn beambte, mijn geweten mij geen enkele te duur betaalde zuinigheid verwijt, als de koopwaar u bevalt.

Ik bewonder de toewijding van Zijne [5]Hoogheid en ik zal niet ophouden het vertrouwen te loven dat hij in zijn dienaren in de Raad stelt. Ik was nog niet op de hoogte van de dood van de heer [Jacob van] Wevelickhoven en, hoewel ik nooit in de gelegenheid ben geweest enige verdienste of onverdienste jegens hem te verrichten, zou ik geloven bij zijn overlijden te hebben verloren, wanneer u niet zo vriendelijk was mij erover te troosten. └U vult mij dat alles aan,┘ └u bent mijn vriend, u bent familie,┘ en ik, uiteindelijk, slechts de meest toegedane en trouwe van uw dienaren.

2. Ondersteboven, bovenaan │b│.
3. Huygens aan Chièze, 8 december 1677 (verloren). Huygens moet in deze brief hebben geschreven dat hij de gitaar uit Madrid niet wilde hebben, om wat voor reden dan ook.
4. 18 januari 1679.
5. Willem III.

© Rudolf Rasch, transcripties en vertalingen

https://resources.huygens.knaw.nl/briefwisselingconstantijnhuygens/brief/nr/7100

Ik neem de vrijheid u tegelijk met deze zending te schrijven ten gunste van de heer Saint-Clément, mijn goede vriend, terwijl ik u mijn nederige dank breng, mijnheer, voor de vriendelijke ontvangst die u de heer de Vert, een verwant van mij, heeft willen bereiden, van wie ik het verzoek aanbeveel dat ik, anderhalf jaar geleden, aan Zijne Hoogheid heb voorgelegd, van wie ik opdracht ontving dit tot na de vrede op te schorten.

Hier is nu de tijd van vreugde, ofwel carnaval, hetgeen zich hier slechts kenmerkt door honden die door de straten rennen met verzorgde kwastjes aan de staart. Het is in dit jaargetijde, mijnheer, dat u de samenzwering in briefvorm van het afgelopen jaar weer in mij oproept. Houdt u die in gedachten, alstublieft.

© Rudolf Rasch, transcripties en vertalingen

https://resources.huygens.knaw.nl/briefwisselingconstantijnhuygens/brief/nr/7100